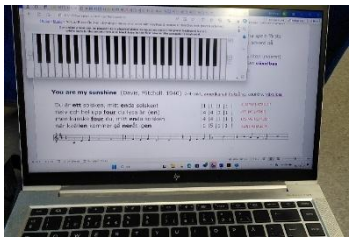
Låtsnuttar och riff

Uppdaterad 2026-11-23

Relativa toner och ackord – det praktiska sättet att både spela och förstå musik!

Hitta först en klaviatur (keyboard) eller öppna detta webbpiano på din chromebook. Det går att öppna det i ett eget fönster och förminska det, så att du kan spela samtidigt som du ser sidan som ligger under, som på bilden →. Med en riktig keyboard blir det så klart enklare men denna funkar ok, dessutom står tonernas namn på tangenterna! **OBS! Det är alltid lättast att lära sig en melodi genom att lyssna och härma!** Om du vet hur låten går så kommer du att känna igen den om du spelar röda siffror men siffrorna säger ingenting om låtens rytm **eller** hur länge varje ton spelas/sjungs. Barnvisor, psalmer och en hel del pop har ofta så enkel rytm att det går ändå! (du måste tyvärr acceptera reklam för att få igång det↑)

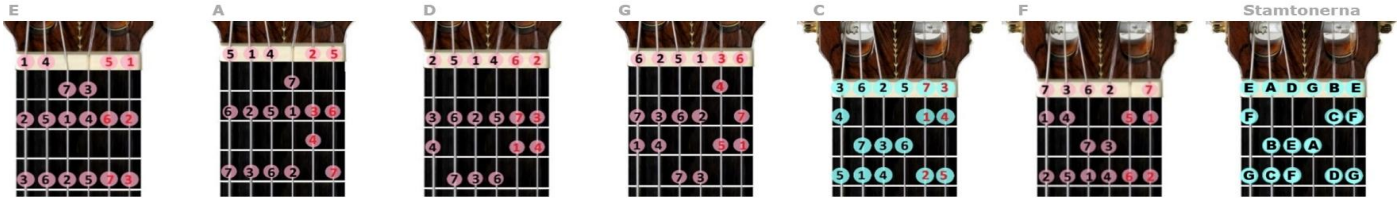
Efter låtsnuttarna kommer det några **riff**. Riff är också melodier fast kortare och mer rytmiska. Riff spelas ofta på bas eller elgitarr, ibland i stället för ackord. Riff är vanligt i många musikstilar, som blues, rock och hårdrock men även i andra stilar som till exempel disco. I klassisk musik kallas det **ostinato**.

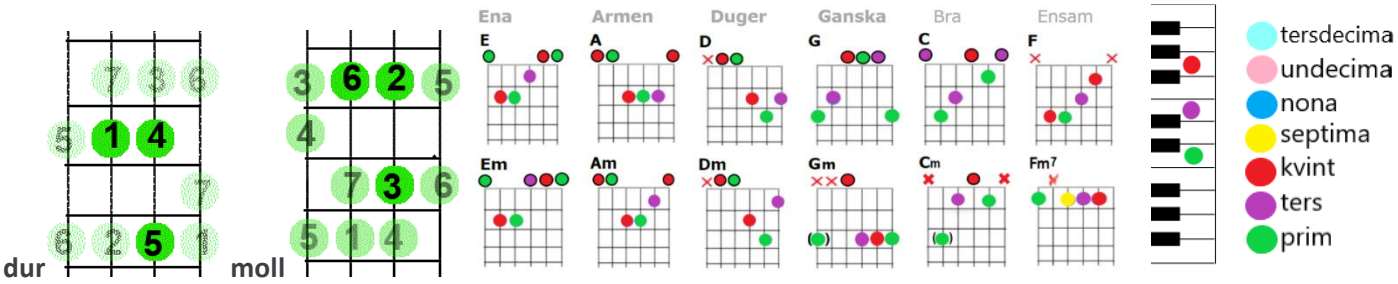

Du kan hitta de sju tonerna i en tonart med **Spidermanmetoden**, alltså med en högerhand där fingrarna 3 och 4 sitter ihop pga för mycket nätskjutning. **Sätt bara höger tumme (1) på tonartens bokstav** så kommer du lättare ihåg att det är halvsteg efter 3 och 7, som i ramsan! Handen har ju varken 6 eller 7 men du kan nog lista ut var de sitter! **Bokstaven där varje finger (siffra) hamnar är namnet på både tonen och ackordet. Durackorden (1, 4 eller 5) blir bara en bokstav (som A eller F#). Men mollackorden (6, 2 eller 3) måste ha ett ”m” efter bokstaven (som Am eller F#m)!** Ett ackord är varannan ton i en tonart (prim ters kvint). Med hjälp av refrängen i första låten nedanför kan du ta de sex vanligaste ackorden i alla tonarter med en hand utan att flytta den!

På bas och gitarr sitter bassträngarna med fyra stegs mellanrum (svarta siffror), bara välj tonart (1) och räkna!

Det kan nästan räcka med bara de grön-svarta bilderna; om du vet hur 1, 4 och 5 sitter så vet du resten också! Ramsan ”Ena Armen …” om strängarnas ton-namn är förstås också bra att kunna + dessa gitarrackord 😊

Ackord består av första tonen **prim**●, tredje **ters**●, som kan vara stor (dur) eller liten (moll), och femte **kvint**●. Du kan fortsätta med varannan ton; räkna från prim och lägg till en siffra t ex G7, då är sjunde tonen från G med, den blir ett F, den åttonde är ju nästa G. Färgerna har jag hittat på; de är samma i alla mina dokument.

Lista med nästan 50 övningslåtar (oftast bara början) med melodi (röd) och relativa ackord (blå). Den första låten (min låt) förklarar själva tonarten (det går flera hundra års musikhistoria på bara de två första raderna). Välj tonart själv:

Titel: **Sju frekvenser** (Tonerna 1, 5, 4 och 3 har just två- tre- fyr- och femtedelar av första tonens våglängd (ton 2 är 2/3 av 2/3)= **spiderman-handen**!)
Melodi: |1 1 1 1 |1 1 2 1 |1 1 1 1 |2 3 4 5 |↑1 ↓5 4 3 |3 3 4 3 |4 4 4 3 |2 2 3 2
Text: Får du luften att vibrera hörs en ton, ja faktiskt flera: Två- tre- fyr- å femtedelar, det blir tonerna vi spelar!
Ackord: |1 |4 |1 |5 |1 |6 |4 |5

(Durackorden 1,4 och 5 är mycket vanliga. I klassisk musik/visor från 1700-talet och framåt var det ofta 1,2,5 eller bara 1,5. Ackord **5** kallas **dominant** om det kommer innan **1**)
Melodi: |1 2 3 4 |5 6 7 ↑1 |↓7 6 5 4 |3 2 1 |1 1 3 3 |5 5 5 3 |4 3 3 2|1 1
Text: Sju frekvenser har vi nu, med halvsteg efter tre och sju Ta varannan och du får det enklaste ackordet!
Ackord: |1 |5 |6 |4 |1 |5 |6 |4

(I pop på 1950-talet blev det vanligt med ackordföljden 1,6,4,5; samtidigt kom rock'n'roll med 1,4,5 och sång i moll, "blue notes", sjung 1 och ♭3! Det låter som 6 och ↑1!)
Melodi: 1 |1 1 1 1 |1 1 1 1 |1 1 3 3 |5 |↑1 ↓5 4 3 |3 3 4 3 |1 5 5 5 |5
Text: Tre durackord, tre mollackord med prim och ters och kvint Prim ger namnet, tersen känslan, kvinten klingar fint!
Ackord: |1 |4(testa 1m eller 4m här) |1 |5 |1 |6 |4 |5

(Ackorden är samma som 1950-talets 1,6,4,5 men efter år 2000 blev det mycket vanligt med en annan ordning: 1,5,6,4 ingen 5a innan 1, alltså ingen **dominant**. Låtar med den ordningen kan börja på 6 utan att låta moll som "Elektrisk" eller "Faded" 6,4,1,5. De kan också börja på 5 som "Wannabe" eller på 4 som "Sommarlov" av Grannen Måns)
Melodi: |1 2 3 4 |5 6 7 ↑1 |↓7 6 5 4 |3 1 |1 1 3 3 |5 5 5 3 |4 3 3 2 |1
Text: Byter du ackord så kan det räcka om du går en kvint ner eller upp Det har gått bra i tusen år
Ackord: |1 |5 |6 |4 |1 |5 |6 |4

Refräng! (Har alla sex ackorden och visar hur du tar dem på ett piano samt påminner om att en **dominant** (5) visar var **hem** ligger. Fet stil = ackordsiffror!)
Melodi: 1 2 | 3 4 5 3 |6 6 6 5 |5 4 3 5 |2 3 4 4 |3 3 3 3 |4 4 4 4 |5 4 3 2 |3
Text: Klättra **först** upp halv och hel till **fyra**, s**en** ner halv och hel till **fem**. Är **början** "stur" så **four** du dur och **fem**mor längtar **hem**
Ackord: |1 |4 (½+1 upp) |1 |5 (½+1 ner) |1 |4 |5 |1

(Ackorden 6,2,3 är i moll, det är bara ett halvsteg med tersen som skiljer. Stor ters 1-3, 4-6 eller 5-7 blir dur och liten 2-4, 3-5, 6-1 eller 7-2, blir moll.)
Melodi: 1 1 |6 6 6 6 |6 7 6 6 6 |6 5 5 3 |5
Text: men ett helsteg upp till **sex** blir moll och ett halvsteg ner till **tre**
Ackord: |6 (1 upp) |6 |3 (½ ner) |3

(Ackordföljden 2,5,1 är extremt vanlig i klassisk musik, visor och jazz. Öva gärna lite extra på den!)
Melodi: 5 5 |6 6 5 5 |4 4 3 3 3 |2 2 3 4 |3 2 1 ↓6 |↑2 2 3 4 |3 2 1 ↓7 |↑1
Text: men till **ett** av dem **four** alla gå och när **två** går varsitt helsteg upp till **fem** så känns det gött å komma **hem**!
Ackord: |1 |4 (½+1 upp) |2 (1 upp) |2 |5 (+1+1 upp) |5 |1

Moll

Om du börjar melodi eller ackord på 6 så blir avståndet till den tredje tonen ett halvsteg mindre. Den lilla skillnaden gör att det låter **moll**. I moll är det också vanligt med bara tre ackord, hemma blir 6, upp blir 2 och ner 3. "Halv och hel" hamnar tvärtom, blir "hel och halv"! Men ofta är 3an i dur för att likna **5** och bli **dominant**, "halv och halv" neråt.

Moll-refräng! (Innehåller också alla sex ackorden fast börjar och slutar i moll vilket nästan alltid är ackordet 6. Ackordsiffror har fetstil men **ett** har alltså flyttats 1,5 steg upp)
Melodi: 6 6 7 |↑1 2 3 1|4 5 4 4 |3 2 1 3 |↓7↑1 2 2 2 |1 1 1 1 |2 3 2 2 |1 1 1 1 |↓7 7 ↑3
Text: Det klättra**s** **ex**akt tvärtemot i moll Gå hel och halv åt bå-da håll men ibland så räcker det med **två** små halvsteg neråt! Varför då?
Ackord: |6 |2 (1+½ upp) |6 (1+½ tillbaka) |3 (1+½ ner) |6 (1+½ tillbaka) |2 (1+½ upp) |6 (1+½ tillbaka) |3d (½+½ ner)

Melodi: 3 |3 3 3 3 | 3 2 1 ↓7 |↑1 1 1 2 |1 2 |3 3 3 4 |3 2 1 2 |3 3 3 4 |3 (3 = 5 i dur)
Text: Jo, **tre**vligt glada grepp, de längtar **hem**åt för de **four**, **en** ledton som vill **hem** precis som "**fem**", om du förstår?
Ackord: |3d |3d |6 (½+½ tillbaka) |4 (½ upp) |1 (1 ner) |6 (1 tillbaka) |3d (samma ackord som 5 i dur)

Dominanter och växeldominanter (Jag har en hel vers om växeldominanter på Sju frekvenser, där finns också verser om blues, riff, sus och plus mm)
Ackord 3d i moll är alltså samma ackord som 5 i dur och har samma funktion; det längtar "hem", och hem brukar finnas en ren kvart uppåt, precis ovanför durtersen. Ackorden 5 och 3d brukar kallas **dominanter**. Om det inte ligger ett "hem-ackord" ovanför tersen kan det kallas **växeldominant**, t ex 2d som vill till 5 eller 6d som vill till 2. Det är lätt att testa: Spela dur där det borde vara moll och ta nästa ackord en kvart uppåt (två fingrar upp). Om du sprider prim och kvint i ett durackord (t ex tonerna 1 och 5) ett halvsteg åt varsitt håll så blir det alltid en växeldominant som leder till mollparallell: 1→3d→6 eller 4→6d→2. Om du i stället flyttar primen ett halvsteg uppåt kan det leda till nästa ackord i tonarten: 1→1#°("dim" låter som 6d)→2 eller 4→4#°(låter som 2d)→5. Lättare än du anar! Kolla vers 5 i Sju frekvenser !

På nästa sida blir det först låtar som klarar sig bra med bara tre ackord. På sid 4 kommer det några växeldominanter och på sidan 5 blir det låtar i **moll**, de har också ofta bara tre ackord men **grundtonen på 6**. Det finns fler treackordslåtar bland psalmer, jullåtar och blues längre ner! När det gäller många äldre låtar finns tyvärr inget absolut rätt eller fel när det gäller ackord. Det kan räcka med tre men låta snyggare med fler.

Enkla låtar i dur:

Titel: **You are my sunshine** (Davis, Mitchell. 1940)
Melodi: 5 ↑1 2 |3 3 3 2 3|1 1 1 2 3 |4 6 6 5 4 |3 1 2 3 |4 6 6 5 4|3 1 1 2 |3 3 2 3 2|1
Text: You are my sunshine my only sunshine You make me happy when skies are grey You'll never know dear, how much I love you Please don't take my sunshine away
Ackord: |1 |1 |4 |1 |4 |1 |1 5 |1

Titel: **The lion sleeps tonight** (Linda, Campbell 1939)
Melodi: |1 2 3 2 3 |4 3 2 1 2 |3 2 1 3 |2 |5 3 2 3 5 |4 3 2 1 2 |3 2 1 3 |2 |
Text: In the jungle, the mighty jungle the lion sleeps tonight In the jungle, the mighty jungle the lion sleeps tonight
Ackord: |1 |4 |1 |5 | 1 |4 |1 |5 |

Titel: **Da doo ron ron** (Jeff Barry, Ellie Greenwich, Phil Spector 1963)
Melodi: 1|:3 3 3 3 3 2 2 1 |2 1 1 1 |2 2 2 2 3 |2 1 1:| 3 2 |2 1 1 | 3 3 |3 2 2 | 3 2 3 |2 1 1 1|2..
Text: I met him on a Monday and my heart stood still Da doo ron ron ron, da doo ron ron:|
Somebody told me that his name was Bill Da doo ron ron ron, da doo ron ron Yes, my heart stood still Yes, his name was Bill Yes when he walked me home Da ..
Ackord: |:1 |4 |5 |1 :| 1 |4 |1 |5 |1 |4 |5..

Titel: **Lilla snigel** 2/4-takt (trad. 1957)
Melodi: |5 5 3 3 |5 5 3 |4 4 2 |5 5 3 |5 5 3 3 |5 5 3 |4 4 2 2 |1 |
Text: Lilla snigel, akta dig, akta dig, akta dig! Lilla snigel, akta dig, annars tar jag dig!
Ackord: |1 |1 |5 |1 |1 |1 |5 |1 |

Titel: **Gullefjun** 3/4-takt (Borghild Arnér 1940-talet)
Melodi: 5 5 4 |3 3 5 4 3 |4 3 2 5 5 5 |5 5 5 5 5 ↑3 |1
Text: Det var en kyckling som hette gullefjun Han skulle ge sig ut på pro- me- nad
Och solen lys - te och gräset lockade och hela välden var så hjärtans glad
Ackord: |1 |5 |5 |1

Melodi: 1 1 ↓7 |6 6 7↑1 ↓6 |5 5 ↑1 ↓5 3 |4 4 4 6 5 4 |3 ↑1 1↓7|6 6 6 ↑1 ↓7 6 |5 5 5 ↑1 ↓5 3 |4 4 4 6 5 ↑3|1
Text: Det fanns ett hål uti hönsgårdsnätet Där genom trippade med lätta fjät Den lilla gullefjun med mjuka silkesdun och alla hönsen sa ka-ka ka-ka
Ackord: |4 |1 |5 |1 |4 |1 |5 |1

Titel: **Blinka lilla stjärna** 2/4-takt (Trad 1700, text: Ann och Jane Taylor 1806)
Melodi: |1 1 |5 5|6 6 |5 |4 4|3 3 |2 2 |1 |5 5 |4 4 |3 3 |2 |5 5|44|3 3|2 |1 1 |5 5|6 6 |5 |4 4|3 3 |2 2 |1
Text: Blinka lilla stjärna där hur jag undrar vad du är Fjärran lockar du min syn lik en diamant i skyn Blinka lilla stjärna där hur jag undrar vad du är
Ackord: |1 |1 |4 |1 |4 |1 |5 |1 |1 |4 |1 |5 |1 |4 |1 |5 |1 |1 |4 |1 |4 |1 |5 |1

Titel: **Happy birthday** 3/4-takt ("Good Morning to All" Patty och Mildred J. Hill 1893?)
Melodi: 5 5 |6 5 ↑1 |↓7 5 5 |6 5 ↑2 |1 ↓5 5 |↑5 3 1 |↓7 6 ↑4 4 |3 1 2 |1
Text: Happy birthday to you! Happy birthday to you! Happy birthday dear Someone! Happy birthday to you!
Ackord: |1 |5 |5 |1 |1 |4 |1 4 5 |1

Titel: **Födelsedagslåten** (trad. 1700-tal)
Melodi: |1 1 1 1↓5|↑3 3 3 3 1 |5 5 5 6 5 43|3 2 2 2 3|4 4 3 2 2 2|3 3 2 1 1 1|2 2 2 1↓7 67|↑1 3 5 1|
Text: Ja, må du leva Ja, må du leva Ja, må du leva uti hundrade år Javisst ska du leva Javisst ska du leva Javisst ska du leva uti hundrade år.
Ackord: |1 |1 |1 |5 |5 |1 |5 |1 |
Svårare: |1 |1 |1 6d/#1 |2 5 |4 5 |1 6 |2 5 |1 |

Titel: **Baby Shark** (Pinkfong 2016 "In January 2022, it became the first YouTube video to reach 10 billion views.")
Melodi: 5 6 |↑1 1 1 1 1 1 ↓5 6 |↑1 1 1 1 1 1 ↓5 6 |↑1 1 1 1 1 1 1 2 |↓7
Text: Baby shark, do do do do do do Baby shark, do do do do do do Baby shark, do do do do do do Baby shark!
Ackord: |1 |4 |6 (eller 1) |5

Titel: **Björnen sover** (Bellman 1792)
Melodi: | 1 1 1 3 |2 2 2 4 |3 3 2 2 |1 |3 3 3 3 |5 4 |2 2 2 2 |4 3 | 1 1 1 3 |2 2 2 4 |3 3 2 2|1
Text: Björnen sover, björnen sover i sitt lugna bo. Han är inte farlig bara man är varlig men man kan dock men man kan dock honom aldrig tro.
Ackord: |1 |5 |1 5 |1 |1 |2 |5 |1 |1 |5 |1 5 |1

Titel: **Baby** (Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor; Bieber, Ludacris, Milian, Stewart 2010)
Melodi: 1 5 3 |2 3 1 5 3 |2 1 5 3 |2 3 1 5 3 |2 5 5 3 |2-1 5 5 3 |2 1 1 2 |2 3 2 3 2 3 2 3|2
Text: You know you love me, I know you care Just shout whenever and I'll be there You are my love, you are my heart and we will never, ever, ever be apart
Ackord: |1 |1 |6 |6 |4 |4 |5 |5

Titel: **Svag** (Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor; Victor Leksell 2020)
Melodi: 3 3 3 3 2 1 2|3 2 3 2 3 3 5 6 5 3 3 |2 2 2 3 2 1 2 |3 2 1 3 2 3 2 3-2 1-↓6 |↑1 1
Text: Men jag kan inte va i samma rum som dig utan att jag tappar andan, och varje gång du ser på mig känns som att mitt hjä-ärta - a stannar
Ackord: |1 |5 |6 |4 |

Titel: **Don't Stop Believin** (Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor; Journey 1981))
Melodi: | 3 1 |2 2 3 | 1 1 1 1 |5 5 3-2-1 | 3 3 1 |2 2 3 2 1|2 3 1 |
Text: Just a small-town girl Livin' in a lonely world She took the midnight train goin' anywhere
Ackord: |1 |5 |6 |4 |1 |5 |3 |4

Titel: **Country roads** (Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor; John Denver 1971)
Melodi: 1 2 |3 2 1 |2 3 2 |1 3 5 |6 6 5 |5 3 2 1 |2 3 2 1 |1 1 2 |2-1
Text: Country roads, take me home to the place I belong West Virginia, mountain mamma, take me home, country roads
Ackord: |1 |5 |6 |4 |1 |5 |4 |1 |

Titel: **Imse vimse spindel** 2/4-takt (okänd)
Melodi: |1 1 1 2 |3 3 |2 1 2 3 |1 |3 3 4 |5 5 |4 3 4 5 | 3 |↑1 1 1 |7 7 |6 6 6 6 |5 |1 1 1 2 |3 3 |2 1 2 3|1
Text: Imse vimse spindel klättra upp för trä'n Ner faller regnet spola spindeln bort Upp stiger solen torka bort allt regn Imse vimse spindel klättra upp igen
Ackord: |1 |1 |5 |1 |1 |1 |5 |1 |6 |3 |4 |1 |1 |1 |2 5 |1

Titel: **I ett hus vid skogens slut** (Horatio Richmond Palmer 1800-talet)
Melodi: |1 3 3 3 |2 3 4 |↓7↑1 2 2 |1 2 3 |1 3 3 3 |2 3 4 |↓7 ↑1 2 3 |1 |
Text: I ett hus vid skogens slut, liten tomte tittar ut. Haren skuttar fram så fort, klappar på dess port.
Ackord: |1 |2 |5 |1 |1 |2 |5 |1 |

Melodi: |3 5 5 5 |4 5 6 |2 4 4 4 |3 4 5 |1 3 3 3 |2 3 4 |↓7 ↑1 2 3 |1 |
Text: ”Hjälp, ack hjälp, ack hjälp du mig, annars skjuter jägarn mig!” ”Kom, ja kom i stugan in, räck mig handen din.”
Ackord: |1 |2 |5 |1 |1 (eller 6) |2 |5 |1 |

Titel: **Bumbibjörnarna** (Michael och Patricia Silversher 1985)
Melodi: |3 4 5 | 5 5 5 4 3 2 |3 5 1 | 5 5 5 4 3 2 |3 5 1 |6 5 4 3 2 |1
Text: Hipp hurra För här kommer Bumbibjörnarna Studsar fram igenom sagorna Och vi får följa med
Ackord: |1 |2 5 |1 6 |2 5 |1 4 |2 5 |1 |

Titel: **McDonalds reklamsnutt** och **Glassbilen** (Varning för falska toner!) och **Nokiasignalen** (Ovanligt svår att spela!)
Melodi: |1 2 3 6 |5 3 2 1|1 5|↑3 5 3 1 ↓5|↑3 5 3 1 ↓5|↑4 4 2 2 |1 5 4 |↓6 7 ↑3 2 |↓4 5 ↑2 1 |↓3 5 ↑1
(Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor)

Titel: **Raggartuta/airhorn** och **”Du kan inte ta mig”** (retsam barnramsa i alla länder) **Crazy Frog** (egentligen en filmlåt från 1984)
Melodi: 53|1 1 1234|5 5 5 3 |5 5 3 6 |5 3 |6↑1↓66↑2↓65|6↑3↓66↑431|↓6↑36↓655 3↑1 ↓6

Titel: **En säng av rosor** (Darin 2020)
Melodi: |3 4 5 4 3 2 |1 |1 2 3 2 1↓7|6 ↑|3 4 5 4 3 2 |1 2 3 2 |1 2 3 2 1 ↓7|↑1
Text: Glaset är halvtomt just nu Halvfullt om du varit här Dagarna går men vill aldrig ta slut Önskar jag var där du är
Ackord: |1 5 |6 |6 5 |4 |1 5 |6 5 |4 5 |1

Titel: **Ode to joy** (Ludwig van Beethoven 1824)
Melodi: |3 3 4 5 |5 4 3 2 |1 1 2 3|3 2 2 |3 3 4 5 |5 4 3 2 |1 1 2 3 |2 1 1 |
Text: Freude, schöner Götterfunken, Tochter aus Elysium, Wir betreten feuertrunken. Himmlische, dein Heiligtum!
Ackord: |1 |5 |1 |5 |1 |5 |6 |5 1 |

Melodi: |2 2 3 1 |2 3-4 3 1 |2 3-4 3 2 |1 2↓5 ↑3-|3 3 4 5 |5 4 3 2 |1 1 2 3 |2 1 1 |
Text: Deine Zauber binden wieder Was die Mode streng geteilt; Al - le Menschen werden Brüder Wo dein sanfter Flügel weilt.
Ackord: |5 1 |5 1 |5 3d |6 (2d) 5 |1 |5 |1 |5 1 |

Titel: **Snart skiner Poseidon** 3/4-takt (Pentatonisk melodi – inga fyror och sjuor; Joel Alme 2009)
Melodi: 3 2 |1 2 |3 5|6 ↑1 |2 3 2 |↓1 6 |5 3 |3 2 1
Text: När vi kastar våra tomma glas finns det alltid nån med hjärtat kvar.
Ackord: |1 |3 |4 |5 |1 |3 |4 |4 |

Titel: **Valborg** (Olsson, Hellström 2013)
Melodi: | 1 2 3 4 |5 3|↓6 6 7 ↑1 2 |3 2 4-3- |5 1 2 34|53 7 |6 6 6 6 5 4 3 |2
Text: Änglarna har åkt på pisk. Gårdarna är grönsvarta-a-a och i Azalea kan man inte undgå att bli kär
Ackord: |1 |3 |4 |5 |1 |3 |4 |5

Titel: **Don't stop me now** (Freddie Mercury 1978)
Melodi: 3|2-1 1 1 3 5 ↑1|↓7 5 3 |2 1 3 2 1|2 3 4 |5 6 7 |↑1 1 |3 4 3 2 |1 ↓6 ↑1 |3 3 4 3 2 |#1 2 3 ↓6
Text: Tonight I'm gonna have myself a real good time I feel a - li - i – i - ive And the world I'll turn it inside out Yeah! I'm floating around In ecstasy so
Ackord: |1 |3 |6 |4 |5 |1 |1^7 |4 |2 |6d

1^7= **1** _ 2 _ **3** 4 _ **5** _ 6 **♭7** 7 1 6d = *halv+halv ner fr. 2*

Det är ganska vanligt, speciellt i jazzinfluerad musik, att ha fyra eller fler toner i varje ackord. Just 1^7 *liknar* 5^7= **5** _ 6 _ **7** 1 _ **2** _ 3 **4** _ 5 *som brukar gå 4 steg upp till 1!* ***5 är dominant till 1****. Eftersom det bara är ackord 5 som ser ut på det här viset (dur med liten sjua) så tror öronen att denna* 1^7*a är en 5a som vill hem, även om hem är en 4a! Här fungerar 1an som en dominant, precis som 3d gör innan ackordet 6 eller som 5 gör inna n 1, som är vanligast.*

Titel: **Du gamla du fria** (Richard Dybeck 1844 efter en medeltida visa)
Melodi: 3 |3 1 1|1 2 3 |3 2 1|↓7 ↑2 |2↓7↑1 |2↓7↑31|↓6 |5 5|↑1 1 2 |↓7 7↑1|↓6 5 6 7 |5 5 |↑1 ↓7 ↑1 2 |31 4 3 |2 |1
Text: Du gamla, du fria, du fjällhöga nord Du tysta, du glädjerika skö - na Jag hälsar dig, vänaste la-and uppå jord, Din sol, din himmel, dina ängder gröna
Ackord: |1 |6 |2d |5 |5 |3 |2d |5 |1 |3 |4 |5 |1 |4 (2) |5 |1
Siffertext: **Ett** finger går upp med de **andra** till **fem**. Till **fem** som vi **tre**ffar **andra** gången. Vårt **hem** är så **tre**vligt i **fyra** hörn av **fem**. Kom **hem** nån gång så **four** vi(två)high **five**-a
6 till 2d blir helsteg upp med två fingrar. 2d till 5 blir samma som 1 till 4, alltså halv och hel upp. 5 till 3 blir ett fin ger upp (kvinten).
Lättare: |1 |1 |4 |5 |5 |5 |4 |5 |1 |5 |4 |5 |1 |4 |5 |1

Titel: **Ekorrn satt i granen** (Alice Tegnér 1892 – får in alla sju tonerna direkt!)
Melodi: |1 2 3 4|5↑1 |↓7 6 4 6|5 3 |2 2 3♯4|5 7 |↑1 ↓6 3 ♯4 |6 5 |4 2 ↓6 7|↑1 3 5 |4 2 ↓6 7|↑13 5 5 6 |5 3 1 3 |2 1 |
Text: Ekorr'n satt i granen, skulle skala kottar, fick han höra barnen, då fick han så bråttom. Hoppa han på tallegren, stötte han sitt lil la ben och den långa ludna svansen.
Ackord: |1 |1 |4 |1 |2d |5 |2d |5 |5^7 |1 |5^7 |1 |1 |5 1 |

Låtar i moll: (Västerländsk standardmoll börjar på 6 och de vanligaste bytena är fyra steg upp eller ner men alla halvsteg har nya platser så tänk tvärtom: hel och halv!)

Titel: **Bella ciao** (okänd, förmodligen slutet av 1800-talet)
Melodi: 3 6 7 |↑1↓6 3 6 7|↑1↓6 3 6 7 |↑1 ↓7 6 ↑1 ↓7 6 |↑3 3 3 3 2 3 |4 4 4 3 2 |31 1↓7 6 |7↑3 1 ↓7 |6
Text: Una mattina mi son svegliato o bella ciao, bella ciao, bella ciao, ciao, ciao, una mattina mi son svegliato e ho trovato l'inva-sor
Ackord: |6 |6 |6 |6d |2 |6 |3d |6 |
↑ en växeldominant som vill till 2 (_ 5 _ **6** _ 7 1 **#1** 2 _ **3** 4 _ 5 _)

Titel: **The Godfather theme** (Nino Rota 1972)
Melodi: 3 6↑1|↓7 6 ↑1↓6 |7 6 4 5 |3 | 3 6↑1|↓7 6↑1↓6|7 6 3 ♭3 |2 | 2 4 6 |7 | 24#5|6 |↓6↑15|4 3 5 4|4 3 3 ↓#5|6
Text: Speak softly, love And hold me warm against your heart I feel your words The tender trembling moments start We're in a world, our very own Sharing a love that only few have ever known
Ackord: |6 |2 |6 | |6 |6 |2 |2 |2 |2 |6 |6 |3d |3d |6

Titel: **Vem kan segla förutan vind?** 6/8-takt (okänd, i nuvarande form gavs den ut 1909 men är nog betydligt äldre)
Melodi: |6 7 ↑1↓7 6|↑3 3 3 |4 5 6 5 4 |3 3 |2 2 4 3 2 |1 1 ↓6 |7↑1↓7 3 ♯5|6 6
Text: Vem kan segla förutan vind? Vem kan ro utan åror? Vem kan skiljas från vännen sin utan att fälla tårar?
Ackord: |6 |6 |2 |6 |2 |6 4 |3d |6 |

Titel: **The Wellerman** (okänd 1800)
Melodi: 3 |↓6 6 6 6 ↑1 |3 3 3 3 3 |4 2 2 2 4 4 |6 6 3 ↓6 6 |6 6 6 ↑1 |3 3 3 |3 2 1 1 ↓7 |6
Text: There once was a ship that put to sea And the name of that ship was the Billy o' Tea The winds blew hard, her bow dipped down Blow, me bully boys, blow
Ackord: |6 |6 |2 |6 |6 |6 |3d |6

Melodi: |↑6 6 4 |5 3 3 3 3|4 2 2 2 4 |6 3 ↓6 |↑6 6 4 4 |5 3 3 3 3 |3 2 1 ↓7 |6
Text: Soon may the Wellerman come To bring us sugar and tea and rum One day, when the tonguin' is done We'll take our leave and go
Ackord: |4 |1 |2 |6 |4 |1 |3d |6

Jullåtar:

Titel: **Have yourself a merry little Christmas** (Hugh Martin och Ralph Blane 1944)
Melodi: |1 3 5 ↑1 |↓5 4 3 2 1 2 |1 3 5 ↑1 |↓5 |3 5 ↑1 3 |2 1 ↓7 6 5 4 |3
Text: Have yourself a merry little Christmas Let your heart be light From now on our troubles Will be out of sight
Ackord: |1 6 |2 5 |1 6 |2 5 |1 6 |2 5 |3d 6 |2 5 |

Titel: **Last Christmas** (George Michael 1984)
Melodi: |2 2 1↓5|↑2 2 3 1 ↓5 5 |↑2 2 3 1 1 |↓7 1 7 6 |↑3 2 ↓6|↑3 4 3 2 1 |7 7 1 7 1 |7 5 |
Text: Last Christmas I gave you my heart But the very next day you gave it away This year To save me from tears I'll give it to someone special
Ackord: |1 |1 |6 |6 |2 |2 |5 |5 |

Titel: **Happy Xmas - War is over** 6/8-takt (Den långa versionen byter tonart på nästa rad) (John Lennon 1971)
Melodi: 1 2 3 |1 ↓5 5 ↑1 2 3 |2 ↓6 ↑2 3 4 |3 2 ↓5 5 ↑3 5 3 2 |1
Text: So this is Christmas And what have you done Another year over And a new one just begun
Ackord: |1 |2 |5 |1

Psalmer:

Titel: **Stilla natt** 3/4-takt (psalm 114; Mohr, Gruber 1818)
Melodi: |565|3 |565|3 |↑2 2|↓7 |↑1 1 |↓5 |6 6 6 |↑1↓7 6|56 5 |3 |6 6 |↑1↓7 6|56 5 |3 |↑2 2 2 |4 2↓7|↑1 |3 |1 ↓5 3 |5 4 2|1 | |
Text: Stilla natt, heliga natt! Allt är frid. Stjärnan blid Skiner på barnet i stallets strå Och de vakande fromma två. Kristus till jorden är kommen. Oss är en frälsare född.
Ackord: |1 |1 |1 |1 |5 |5 |1 |1 |4 |4 |1 |1 |4 |4 |1 |1 |5 |5 |1 |1 |1 |5 |1 |1 |

Titel: **Den blomstertid nu kommer** (psalm 199; Kolmodin 1693, Hallqvist 1979) Ton 1 på ordet ”tid” samtidigt som ackord 5 blir ”sus”!
Melodi: 3 |3 2 1 ↓7|↑1 1 3 |5 5 4 4 |3 3 |3 2 1↓7|↑1 1 3 |5 5 4 4 |3
Text: Den blomstertid nu kommer med lust och fägring stor. Du nalkas, ljuva sommar, då gräs och gröda gror.
Ackord: |1 5 |1 |1 2 |1 |1 5 |1 |1 2 |1
Lättare ackord: |1 5 |1 |1 4 |1 |1 5 |1 |1 4 |1

Melodi: 5 |6 5 4 3 |2 2 3 |4 4 3 3 |2 2 |3 2 1 ↓7 |6 6 5 |6 ↑1 1↓7|↑1 |
Text: Med blid och livlig värma till allt som varit dött, sig solens strålar närma, och allt blir återfött.
Ackord: |4 2 |5 |2 1 |5 |1 5 |4 |2 5 |1 |
Lättare ackord: |4 |5 |4 1 |5 |1 5 |4 |4 5 |1 |

Titel: **Härlig är jorden** (psalm 297; Text: B. S Ingemann 1850, C. Bååth-Holmberg 1884; Musik: schlesisk folkvisa/Leipzig 1842)
Melodi: |1 1 1|2↓7 ↑1 |3 3 3 3 |4 2 3 |5 ↑1 ↓6 |5 4 3 |4 3 |2 |5 6 5 |5 3 4 |4 5 4|4 2 3 3|3 3 5 4|3 2 |1 |
Text: Härlig är jo-or-den, härlig är Guds hi-immel, skön ä - är själarnas pilgrimsgång Genom de fa - a - gra riken på jo-or-den gå vi till paradis med sång..
Ackord: |1 6 |2 5 1 |1 6 |4 5 1 |5 6 4 |1 5 1 |2 1 |5 |3 6d |2sus 2 |5 |1sus 1 |6 1 2|1 5 |1 |
(sus betyder att tersen är utbytt mot en kvart; från ordet ”suspended” – kvarhållen (från ackordet innan), som meloditonerna i det här fallet! Jämför med Blomstertid!)

Titel: **Amazing grace** (John Newton 1772 - en slavhandlare som senare i livet blev präst och ångrade vad han hade gjort. Pentatonisk melodi.)
Melodi: 5-↑1|1 3-2-1|3 2-1 |1 ↓6-5 |5 5-↑1|1 3-2-1|3 2-3|5 | 3-5|5 3-2-1|3 2-1|1 ↓6-5|5 5-↑1 |1 3-2-1|3 2-1|1
Text: A - mazing grace! how sweet the sound That sav'd a wretch like me! I once was lost, but now am found, Was blind, but now I see
Ackord: |1 |1 |4 |1 |1 |1 |5 |1 |1 |4 |1 |1 |5 |1
Siffertext: **En** psalm är **en** sång som **four** dig **lätt** när du k**ä**nner dig halv och helt **ner** **Först** gör den dig eu**four**isk m**en** sen går du väl **ner** ig**en**

Titel: **En vänlig grönskas rika dräkt** (psalm 201; Waldemar Åhlén 1933, Carl David af Wirsén 1889)
Melodi: 5 |5↑1 |2-3 1 |↓6 7|↑1 3 |3-5 4 |3-2 1 |2 |2 ↓5 |5 ↑1 |2-3 1|↓6 7 |↑1 3 |2-5↓7|↑1-↓7 5|6 |5
Text: En vänlig grönskas rika dräkt Har smyckat dal och ängar. Nu smeker vindens ljumma fläkt De fa-agra ö – örtesän - gar.
Ackord: |1 |2 |4 5 |1 |6 |1 |2d |5 |1 |2 |4 3d|6 |5 |6 |5sus |5 |

Melodi: 5 |↑4 4 |2 2 |5 5 |3-4 5 |6 5 |5-4 3 |2 |2 3 |4 3 |2-1↓6 |7 |↑1
Text: Och solens ljus Och lundens su-us och vågens sorl bland vi - den Förkunna sommartiden.
Ackord: |4/5 |5 |6 5 |1 |4 |1 |2d |5 |2 |4 |5 |1

Titel: **Blott en dag** (psalm 249; Oscar Ahnfelt, Lina Sandell 1865)
Melodi: 3 2 |1 1 1 1 2 3 |3 2 2 1 |↓7 7 7 ↑1 2 ↓7 |↑1 :| 3 4 |5 5 5 5 ↑1↓7 |7 6 2 3 |4 4 4 6 5 4 |3
Text: Blott en dag, ett ögonblick i sänder, vilken tröst, vad än som kommer på! :|
Allt ju vi - lar i min Faders händer. Skulle jag, som barn, väl ängslas då? Han som bär för mig en faders hjärta, han ju ger åt varje nyfödd dag
dess beskärda del av fröjd och smärta,möda, vi - la o - och be - hag.
Ackord: |1 |4 |5 |1 |1 |4 |5 |1 |

Blueslåtar med ”blue notes” toner mellan dur och moll. Ackorden brukar gå i dur och melodin i moll. **Det räcker ofta att bara sjunga en grundton och en sänkt ters** (1 och ♭3) men moll är egentligen en ny tonart; om grundtonen är 6 hamnar 1an ett och ett halvt steg uppåt! Det händer ibland att melodin på blueslåtar börjar på 2 **men de som hittade på melodin tyckte förmodligen bara att det lät bra!**

Många blueslåtar går alltså att sjunga med bara tonerna ♭3 1 som låter exakt som ↑1 ↓6 om 6 är hemma eller som 4 2 om 2 är hemma! Ofta är melodin en mollpentatonisk skala 61235 och den låter exakt som 24561 så det spelar ingen större roll. Mest rock’n’roll!

Titel: **Sweet home Chicago** (kanske Robert Johnson 1936, förmodligen tidigare) Melodin går i moll, grundtonen är 6. **Men 6 ↑1 låter** som 1 ♭3 i vanliga tonarten!
Moll-melodi: 5 |6 6 |↑1 1 ↓7 7 6 5 |3 | 5 |6 6|↑1 1 ↓7 7 6 5 |3 | 5 5 3 |5 5-3 5 | 5 5 2|↓1 6
Text: Come on Oh baby don't you wanna go Come on Oh baby don't you wanna go Back to that same old place Sweet home Chicago
Dur-ackord: |1 |4 |1 |1 |4 |4 |1 |1 |5 |4 |1 |5|
(OBS! När jag skulle skriva melodin till trumpetriffet märkte jag att denna låt antagligen är dorisk, alltså börjar på 2 som Hound dog, men 6 går också bra! Det är bara en ton som skiljer.)

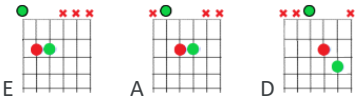
Titel: **Hopplös blues** (Cornelis Vreeswijk 1970) Melodi går i moll, grundtonen är 6 **men de viktiga tonerna är grundton och liten ters, som 1 och ♭3 i vanliga tonarten!**
Moll-melodi: |↑1 ↓6 ↑1 ↓6 |↑1 ↓6 ↑1 ↓6 5 |6 | | 6 6 ↑1 ↓6 |↑3↓1 2 1 ↓6 |6 |↑3 |3 3 5 5 3 2 | 6 6 1 1 1 |↓6
Text: Hopplös blues har flyttat hem där jag bor Hopplös blues har flyttat hem där jag bor Han ligger under sängen tuggar på mina skor
Dur-ackord: |1 |1 |1|1|4 |4 |1 |1 |5 |4 |1|1

Titel: **Hound dog** (Leiber, Stoller 1952 och 1956) Denna melodi är dorisk, grundtonen är 2 **men de viktiga är grundton och liten ters 2 och 4, som 1 och ♭3 i den vanliga!**
Moll-melodi: 4 4 4 4 4|2 2 | 4↓6 7↑2 |2 | 4 4 4 4 4|2 2 | 4↓6 7 ↑2 |2 | 2 2 |3 3 3 3 3 3 3 3 |4 3 3 2| 2
Text: (You) ain't nothin' but a hound dog Cryin' all the time Ain't nothin' but a hound dog Cryin' all the time You ain't never caught a rabbit And you ain't no friend of mine
Dur-ackord: |1 |1 |1 |1 |4 |4 |1 |1 |5 |4 |1

Titel: **Sju frekvenser** **Vers 6 – bluesversen**. Melodin är nästan bara grundton och liten ters (1 och ♭3), dvs moll (grundton=6), 1 hamnar alltså 1½ steg uppåt!
Moll-melodi: ↑1|1 ↓6 6 5 |6 6 ↑1 1 |1↓6 6 5 |6 6 ↑1 1 |1 ↓6 6 5 |6 6 ↑1 | 1 ↓6 5 3 | 3 2 3 |
Text: I bluesmusik och rock'n'roll finns toner mellan dur och moll; så sjung i moll och spela dur! Ganska logiskt, eller hur?
Dur-ackord: |1 |1 |4 |4 |1 |1 |5 |5 |

Moll-melodi: ↑1|1 ↓6 6 5 |6 6 ↑1 1 |1↓ 6 6 5 |6 6 ↑1 |1↓6 6 5 |6 6 ↑1 1 |1↓ 6 6 5 |6 6 ↑1 |
Text: Om rock ska vara stark och hård går tersen bort! Ta powerchord! Eller moll - ackord i "dur" som "hård" på franska. Bien sûr!!
Dur-ackord: |1^5 |1^5 |4^5 |4^5 byt till moll: |6d (låter som 1)|1 |2d (låter som 4) |4 |

Powerchords eller kvintackord har bara grundton och kvint och kan låta som både dur och moll eftersom de saknar tersen ● (känslotonen):

och lägg dem rytmiskt "Don't be stiff"

när du gör ett typiskt riff!

●● Använd gärna detta grepp, en prim med en kvint under! Det blir bara två toner men det är mycket lätt att ta för ovana gitarrister och låter mäktigt på elgitarr! Se Smoke on the water ↓

Riff – en kort rytmisk melodi, i rock och blues oftast i pentatonisk moll (61235) eller bluespenta (612 2½ 35), ibland med kvinter eller durackord

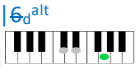
Titel:	Mannish boy (Waters 1955)	T.N.T. (ACDC 1975)	Hoochie Coochie Man (Dixon 1954)	Smoke on the water (Deep P. 1973)
Toner:	6↑2↓6↑1|↓6	|6 ↑1|2 121|	3 5 3 5|↑6	|6↑1 2 ↓6|↑1 ♭32 |↓6↑1 2 1|↓6
				Understämma: |3 5 6 3| 5 ♭76 | 3 5 6 5| 3

Titel:	Ironman (Black Sabbath 1970)	Happy (Willams 2013)	Jag ska fånga en ängel (Ted G 1973)	Seven nation army (White S. 2003)
Toner:	|6↑1 122 |434341 122 |	|6↑121|32121|↓6	|6 356|↑11↓56↑1|↓6 356|↑31↓56↑1|	|6 6↑1↓65|4 3 |

Titel:	Bad (M Jackson 1987)	Beat it (M Jackson 1982)	I love r’n’r (Merrill, Hooker 1975)	Sunshine of your love (Cream 1967)
Toner:	|6↑1 2 #2 3|↓6↑1 2 #2 3|	|6↑13↑1↓6|765 |	|66 66 ↑1|22 33 1| och *653 21*	|6656 ↓3 ♭3| 2 ↓6↑1↓6 |

Bonuslåt (som har en mycket vanlig visform **A A B A** som ofta förekommer även i andra stilar t ex jazz.)

Titel: **Den osänkbara sången** 1 = C 3/4-takt (en nästan färdig sång för att minnas var stamtonerna sitter mm)
Melodi: 1 |1 1 1 2 1 |5 5 5 6 5 |↑1↓6 5 3 2 |1 1 1 1 |1 1 1 1 1 |2 2 2 1 2|3 5 |
Text: När solstrålen möter regndroppen blir det sju färger du kan se. När en frekvens delar sig kan sju toner komma ur den!
Ackord: |1 |5 |6 |4 |1 |5 |1 |5
Ackord: |C |G |Am |F |C |G |C |G

Melodi: 3 2 |1 1 1 2 1|5 5 5 5 6 5 |↑1↓6 5 3 2 |1 1 1 1|1 1 1 1 1 |5 5 5 55|31 |
Text: och till vänster om alla tvillingar sitter den mäktiga tonen C, för det är C som är nummer ett på klaviaturen!
Ackord: |1 |~~6~~$_{d}^{alt}$ |2 |4 |1 |4/5 |1 |
Ackord: |C | |Dm |F |C |F/g$_{eller}$G^{11}|C |
|A$^{9-5}$$_{utan\ grundton}$ (Jag vill bara höra hur det lät om jag spelade tvillingarna här, det blev en slags växeldominant med ledton mellan 1 och 2)

Melodi: 3 1 ↓7 |6 6 6 6 6 |7 7 7 7|↑1 1 2 |3 4 4 |5 #5 5 5 |6 2 3 3 2|3
Text: Har du sagt **A**, får du säga **B** sen får du **C** vad **D E F**-ter **G**? **Giss**a på **A**, **D E** vad **D E**!
Ackord: 3d |6 |3d |6 5 |1 2 |5 |3d |6 |3d |
Ackord: E |Am |E |Am G |C Dm|G |E |Am |E |

understämma → 1|1 ↓7 ♭7 6 ♭6 5|♭5 4 3 ♭3 2 ♭2|↓1 1
Melodi: 3 2 |1 1 1 2 1|5 5 5 5 6 5 |↑1↓6 5 3 2 |1 1 |1 1 1 1 1 1 |5 5 5 55|31 | 1|1 #1 2 #2 3 4|#4 5 #5 6 #6 7|↑1↓1
Text: men till vänster om alla tvillingar sitter den självgoda tonen C och tror att den är nummer ett på klaviaturen, men alla toner kan va |ettor ute i naturen!
Ackord: |1 |~~6~~$_{d}^{alt}$ |2 |4 |1 |4/5 |1 |5 |1 |5^{alt} |1
Ackord: |C |A$^{9-5}$$_{utan\ grundton}$ |Dm |F |C |F/g$_{eller}$G^{11}|C |G |C |G^{-9-5} |C

Fler att välja på finns här: sifferlåtar , jullåtar eller massor av andra låtar, även nya.